Joe Biden verschuift geld van klimaat naar koopkracht

Posted on 10 augustus 2022 by Nick Ottens

De Amerikaanse president Joe Biden krijgt eindelijk een klimaatwet door het Congres. Noem het echter geen klimaatwet. Op aandringen van gematigde Democraten zijn de subsidies voor vergroening afgezwakt en is het pakket aan maatregelen, waaronder kostenbesparingen in de zorg, het etiket 'inflatieverminderingswet' opgeplakt.

De inflatie – 9 procent – is inmiddels zorg nummer één van veel Amerikanen. De geldontwaarding is deels aan de coronapandemie te wijten, deels aan de Russische inval van Oekraïne, maar ook deels aan het beleid van de Democraten zelf.

Geld in de economie pompen

De Republikeinen hadden onder Donald Trump al 2.200 (2,2 biljoen) dollar in de economie gepompt om de impact van corona op te vangen. De Democraten deden daar nog eens 1,9 biljoen dollar bij, twee keer het bruto binnenlands product van Nederland: vooral geld voor lagere overheden, scholen en pensioenfondsen, maar

ook cheques van 1.400 dollar voor bijna alle Amerikanen, een verhoging van de arbeidskorting en een verhoging van de kinderbijslag.

In november gaven de Democraten nog eens 550 miljard dollar uit om een vijfjarenplan voor infrastructuur te bekostigen: investeringen die nodig zijn om spoorwegen en waterleidingen op te knappen, maar die ook druk zetten op schaarse arbeidskrachten en grondstoffen, waardoor de prijzen verder oplopen.

Klimaatsubsidies jagen inflatie aan

De nieuwe klimaat-, pardon, anti-inflatiewet kan een soortgelijk effect hebben. De federale overheid trekt zo'n 300 miljard dollar uit om elektrische auto's, warmtepompen, windmolens en zonnepanelen te financieren. Op aandringen van Joe Manchin, de enige en misschien wel laatste Democratische senator uit de rechtse staat West Virginia, wordt er ook geld vrijgemaakt voor koolstofafvang en kernenergie. Er komt een belasting op de uitstoot van methaan.

De verwachting is dat de Amerikaanse uitstoot van broeikasgassen over acht jaar 31 tot 44 procent lager uit zal vallen ten opzichte van het ijkjaar 2005 als gevolg van de maatregelen. Maar economen denken dat ze de inflatie op de korte termijn juist kunnen aanjagen.

Er is al een tekort aan mankracht en materiaal. Als Amerikanen ook nog eens op grote schaal warmtepompen en zonnepanelen gaan aanschaffen – met subsidie – dan worden personeel en producten nog duurder.

Ook beleid om inflatie af te remmen

Daartegenover staan, wederom deels op aandringen van Manchin, populairdere maatregelen die de inflatie kunnen afremmen. In de eerste plaats een minimumbelasting van 15 procent voor de grootste bedrijven. Dat gaat om 300 miljard dollar per jaar. De opbrengst wordt ingezet om het begrotingstekort terug te dringen. Door minder te lenen, onttrekt de overheid minder geld uit de private economie.

Medicare, het Amerikaanse ziekenfonds voor gepensioneerden, mag vanaf 2026 met zorgaanbieders onderhandelen over de kosten van medicijnen. Democraten pleiten er al jaren voor. Amerikanen betalen gemiddeld tweeënhalf keer zoveel voor

medicijnen als Europeanen. Private zorgverzekeraars onderhandelen, net als in Nederland, met zorgaanbieders over hun prijzen. Medicare, dat zorg levert aan één op de vijf Amerikanen, doet dat niet.

Wanneer het alleen de goedkoopste versies van veelgebruikte medicijnen zou vergoeden, kan Medicare jaarlijks 288 miljard dollar besparen. De totale Medicare-begroting is dit jaar 770 miljard. Het is de grootste verandering in de Amerikaanse gezondheidszorg sinds de invoering van 'Obamacare' in 2014.

De Democraten verlagen ook de eigen bijdrage in Medicare van 7.500 naar 2.000 dollar per jaar. Ook die verandering gaat pas over een aantal jaren in, in 2025.

De vertraging lijkt politiek van aard. De volgende presidentsverkiezingen zijn in 2024. Als Biden zich herkiesbaar stelt (dat is afwachten, tegen die tijd zou hij 82 zijn) kan zijn boodschap aan 65-plussers zijn: stem op mij of de Republikeinen zadelen u op met hogere zorgkosten.

Zorg is hét thema voor Democraten

De zorg is nog altijd hét thema waarop de Democraten een voordeel genieten. De Republikeinen komen vooral op voor de belangen van zorgaanbieders, de Democraten voor die van patiënten.

Het was daarom verbazend dat de Democraten de zorg, nota bene in de nasleep van een wereldwijde gezondheidscrisis, links lieten liggen om anderhalf jaar lang te onderhandelen over een klimaatwet van aanvankelijk 3,5 biljoen en uiteindelijk 2,2 biljoen dollar. Hoogopgeleide kiezers in Californië en New York maken zich wel zorgen om de klimaatverandering, maar die stemmen toch al op de Democraten.

Om de verkiezingen te winnen, moeten de Democraten ook de alleenstaande moeder in Ohio aanspreken, die de medicijnen voor haar autistische kind niet meer kan betalen. Of het oudere echtpaar in Florida, dat van het ziekenhuis een rekening van 20.000 dollar krijgt voor een heupoperatie waarvan Medicare maar 12.500 dollar vergoedt.

Omdat de Democraten precies vijftig zetels hebben in de Senaat – de vice president, Kamala Harris, levert de beslissende stem – kon iedere senator dwarsliggen. Manchin werd door links verguisd toen hij weigerde te tekenen voor 2,2 biljoen dollar aan klimaatsubsidies, maar Biden, ook een Democraat van de

oude stempel, zal er niet wakker van hebben gelegen. Met de uitkomst maakt zijn partij wellicht nog een kans in de tussentijdse Congresverkiezingen in november.

Wynia's Week *brengt 104 keer per jaar broodnodige, verrassende journalistiek. De donateurs maken dat mogelijk.* ***Doet u mee?*** *Hartelijk dank!*